

Orem's Self-care Deficit Nursing Theory (SCDNT)

by

Associate Prof. Dr. Chalida Thanattheerakul

ใบงานทฤษฎีโอเร็ม

1.ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคำ ต่อไปนี้

SC

SCA

SCD

TSCD

SCR : USCR/ DSCR/ HDSCR

DCA

Nursing Agency

BCF

Ten power components

Contents

2. หากจะประยุกต์ใช้ทฤษฎีนี้ในการพยาบาลแก่
กลุ่มเป้าหมายหรือผู้รับบริการของท่าน ท่านคิดว่า
จะต้องทำอย่างไร

2.1 ประเมินสิ่งใดของบุคคลบ้าง

2.2 นำข้อมูลที่ประเมินได้มากระทำเช่นไร

2.3 วางแผนการดูแลโดยคำนึงถึงสิ่งใดตาม
กรอบแนวคิดทฤษฎีนี้บ้างอย่างไร ยกตัวอย่าง

2.4 ควรใช้ระบบการพยาบาลใด ด้วยเหตุผลใด

Dorothea Elizabeth Orem

พบปัญหา NU ไม่สามารถบอก obj ของการพยาบาลได้
ชัดเจน

เกิดคำถามว่าNu ควรทำอะไร ทำไมจึงทำสิ่งนั้น ผลของการ
ปฏิบัติคืออะไร

การดูแลผู้มีข้อจำกัด NU ควรช่วยเหลือเพียงใด และ
ครอบครัวควรมีส่วนร่วมอย่างไร

กำเนิดของทฤษฎี

Orem's Self-care Deficit Nursing Theory (SCDNT)

Self-
care
Theory

Self-
care
deficit
Theory

Nursing
system
theory

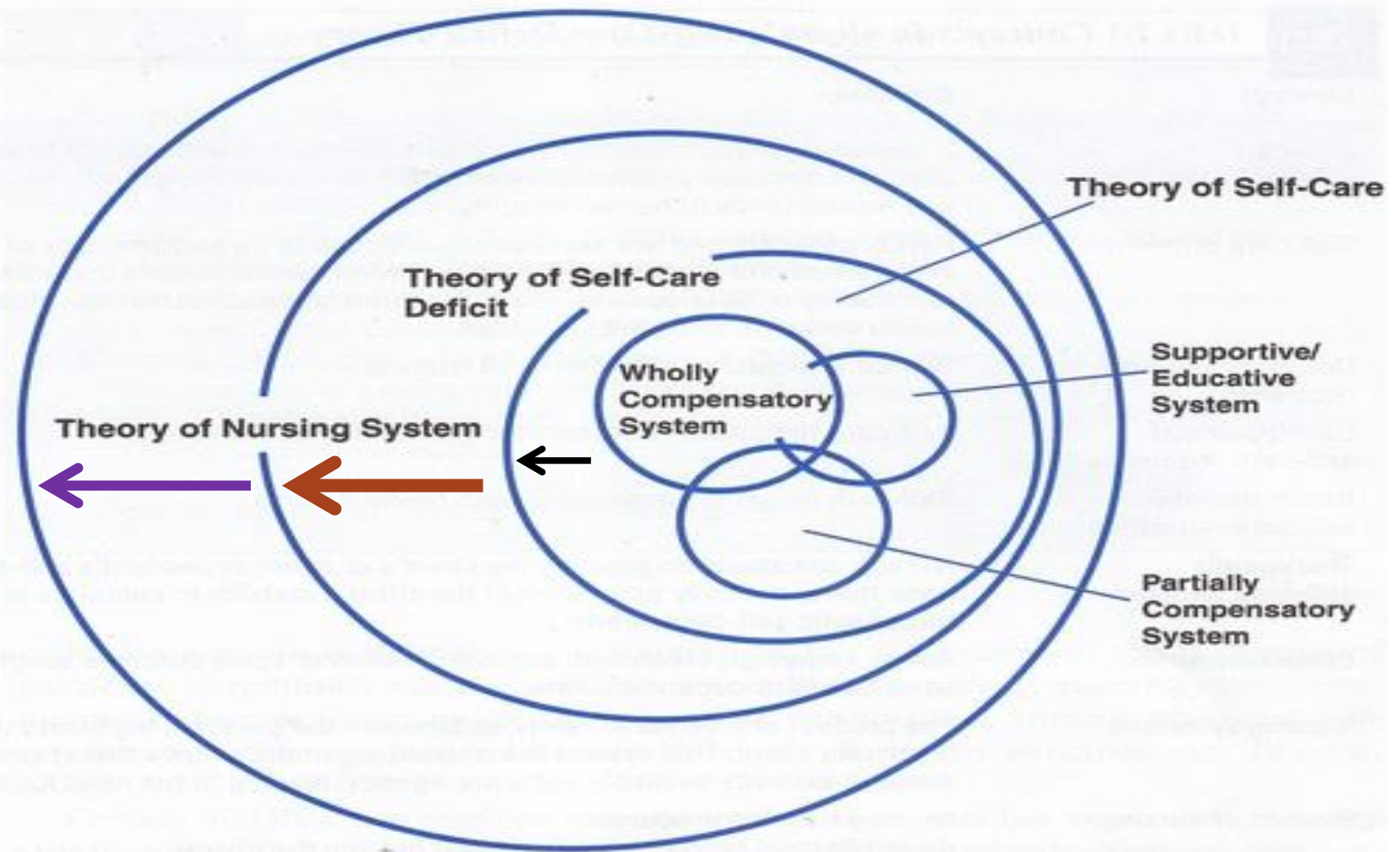

Orem's Self-care Deficit Nursing Theory (SCDNT)

Grand theory

- มีความเป็นนามธรรมสูง
- สืบเคราะห์จากประสบการณ์การสังเกตและการวิจัย
- อธิบายคสพ. ระหว่างหลายมโนทัศน์

objective

ประเภท

Grand Theory

ส่วนประกอบที่สำคัญ

จุดเน้น เป้าประสงค์ของการพยาบาล

Major Concepts

SC /SCD/TSCD /SCA/NA/NS/BCF/DCD/DCA

application

Action !!!!!!!

5 Assumptions

- 1) บุคคลต้องการสิ่งกระตุ้นที่มีระบบระเบียบและเจาะจง (DELIBERATE INPUTS) ให้กับตนเองและสิ่งแวดล้อมของตนอย่างต่อเนื่องเพื่อการมีชีวิตรอดและทำหน้าที่ได้ตามความสามารถของแต่ละคน
- 2) ความสามารถของบุคคล (HUMAN AGENCY) เป็นความสามารถในการกระทำอย่างจงใจในรูปของการดูแลเพื่อตอบสนองความต้องการสำหรับตนเองและผู้อื่น

5 Assumptions

3) บุคคลมีโอกาสที่จะประสบกับข้อจำกัดในการดูแลตนเอง และดูแลบุคคลที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบในการดำรงไว้ซึ่งชีวิตและหน้าที่ของตนเอง

4) บุคคลใช้ความสามารถในการค้นหา พัฒนา และถ่ายทอดวิธีการสนองตอบต่อความต้องการของตนเองและผู้อื่น

5) กลุ่มบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีโครงสร้างจะแบ่งงานกันรับผิดชอบเพื่อที่จะดูแลสมาชิกในกลุ่ม

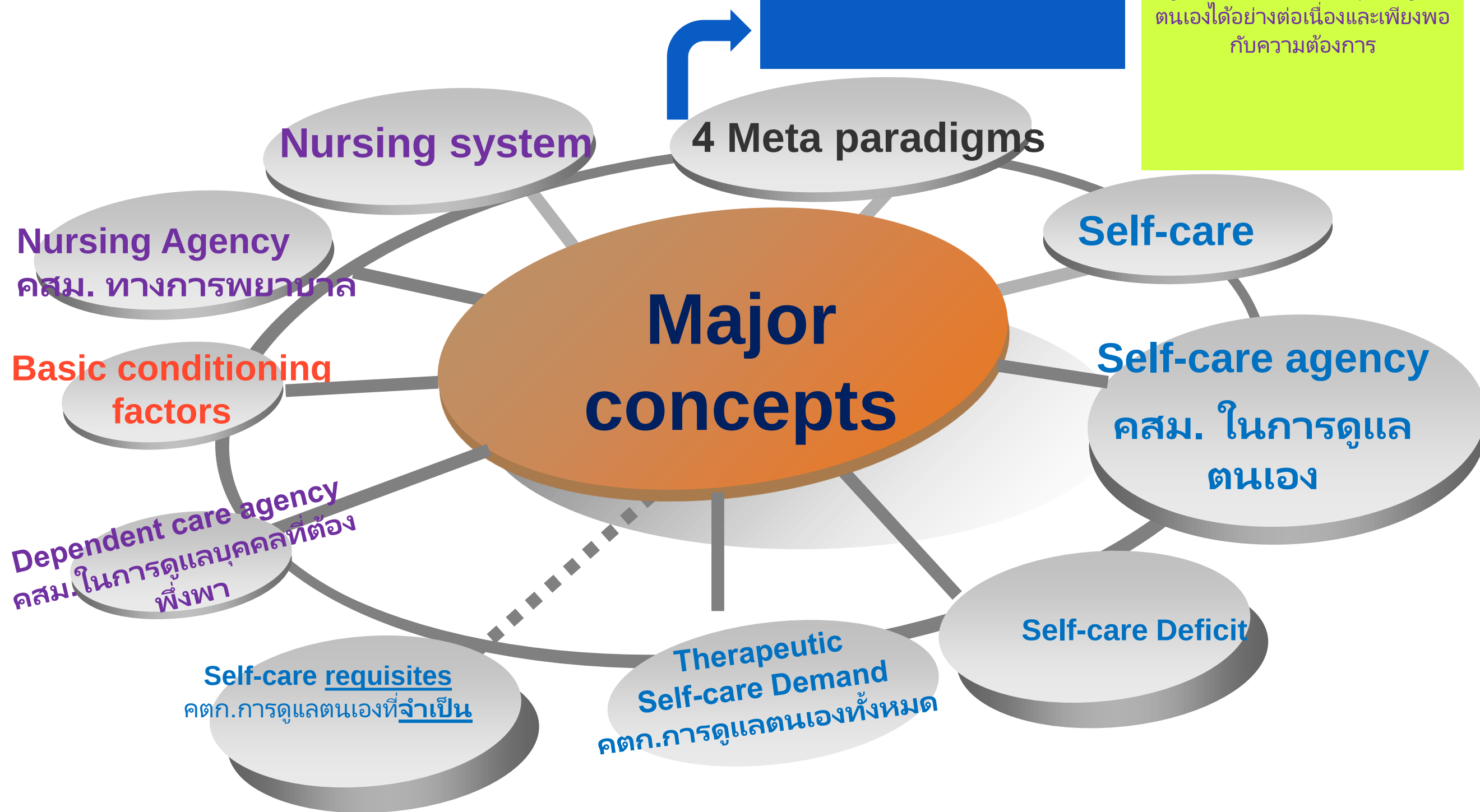
Major concepts

Person: agent: capacity for deliberate action

Env: สวล. ที่ดีจะช่วยให้บุคคลตั้งเป้าหมายที่เหมาะสมและปรับพฤติกรรมให้ได้ผลตามเป้าหมายและพัฒนาคน. ในการดูแลตนเอง

Health: การดูแลตนเองให้มี well-being

Nursing: ช่วยเหลือบุคคลให้สามารถสนองตอบต่อคตก. การดูแลตนเองและช่วยให้บุคคลดูแลตนเองได้อย่างต่อเนื่องและเพียงพอ กับความต้องการ

มาดูทีละ concept

- **SC** : บุคคลปฏิบัติกิจกรรมเพื่อคงไว้ซึ่งชีวิต ภาวะสุขภาพที่ดี และความผาสุก
- **SCA**: คสม. ของบุคคลในการดูแลตนเองโดยการกระทำอย่างมีเป้าหมายเพื่อคงไว้ซึ่งชีวิต ภาวะสุขภาพที่ดีและความผาสุก มี 3 ระดับ → **Next slide**

Self-care agency

คสม. ในการดูแลตนเอง 3 ระดับ

1. ความสนใจเอาใจใส่ตนเอง รวมถึงสนใจทั้งภาวะแวดล้อมภายในและภายนอกตนเอง
2. คสม. ที่จะควบคุมพลังทางด้านร่างกาย
3. คสม. ในการควบคุมส่วนต่างๆของร่างกายให้เคลื่อนไหว
4. คสม. ที่จะใช้เหตุผลเพื่อ SC
5. มีแรงจูงใจที่จะทำ SC
6. มีทักษะตัดสินใจทำ SC และปฏิบัติได้
7. มีคสม. ในการแสวงหาความรู้เพื่อ SC
8. มีทักษะใช้ความคิดสติปัญญา การรับรู้ และจัดกระทำ ปฏิบัติ SC
9. มีคสม. ในการจัดระบบ SC
10. มีคสม. ที่จะปฏิบัติ SC อย่างต่อเนื่องและแทรกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิต

3.คสม. ใน
การปฏิบัติการ
เพื่อดูแล
ตนเอง
(action)

บุคคลมีการตรวจสอบสถานการณ์ /
ปรับเปลี่ยน/ลงมือปฏิบัติทำกิจกรรม SC

2. พลังคสม. 10
ประการ
Ten power
components

ตัวกลางเชื่อมการรับรู้และการ
กระทำของบุคคลที่ส่งให้มีการ
กระทำอย่างเจาะจงเพื่อ SC

1. คสม. และคุณสมบัติขั้น
พื้นฐาน

คสม. ที่จะรู้และกระทำ SC
(Knowing and doing for SC)

- ความรู้ ความจำ การเรียนรู้
- หน้าที่ประสาทสัมผัสทั้ง 5
- การเห็นคุณค่าในตนเอง
- ความตั้งใจ
- ความหวังใยในตนเอง
- ระบบการจัดลำดับความสำคัญในการทำกิจกรรม SC
- คสม. ที่จะทำกิจกรรม SC
- การรับรู้
- นิสัยประจำตัว
- ความเข้าใจในตนเอง
- การยอมรับในตนเอง

มาดูทีละ concept

– **SCR** การดูแลตนเองที่จำเป็น: เป้าหมาย (goal) ของ การกระทำ (action) การดูแลตนเอง มี 3 แบบ

1. **USCR**
2. **DSCR**
3. **HDSCR**

USCR : Universal SC requisites

การดูแลตนเองที่จำเป็นโดยทั่วไป

1. Universal self care requisites

- Associated with life processes and the maintenance of the integrity of human structure and functioning
- Common to all; activities of daily living
- Identifies these requisites as:
 - Maintenance of sufficient intake of air ,water, food
 - Provision of care associated with elimination process
 - Balance between activity and rest, between solitude and social interaction
 - Prevention of hazards to human life well being and
 - Promotion of human functioning

DSCR การดูแลตนเองตามระยะพัฒนาการ

2. Developmental self care requisites

- Associated with developmental processes/ derived from a condition...or associated with an event.

E.g.

- adjusting to a new job
- adjusting to body changes
 - children: follow the child's development

3. Health deviation self care

- Required in conditions of illness, injury, or disease.
- These include:
 - ✓ Seeking and securing appropriate medical assistance
 - ✓ Being aware of and attending to the effects and results of pathologic conditions
 - ✓ Effectively carrying out medically prescribed measures
 - ✓ Modifying self concepts in accepting oneself as being in a particular state of health and in specific forms of health care
 - ✓ Learning to live with effects of pathologic conditions

Contents

- **SCD: การที่บุคคลไม่สามารถตอบสนองคตก.ในการดูแลตนเอง**

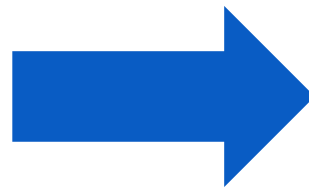
- **TSCD คตก.การดูแลตนเองทั้งหมด: ผลรวมของกิจกรรมการดูแลตนเองทั้งหมดที่บุคคลต้องกระทำเพื่อตอบสนองคตก.การดูแลตนเองตามที่เป็น**
- **DCA = คสม.ของบุคคลที่มีวุฒิภาวะในการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพาเพื่อสนองตอบคตก.การดูแลตนเองทั้งหมดในบุคคลที่ต้องพึ่งพา**
- **Nursing Agency = คสม. ทางการพยาบาล คือคสม. ของพยาบาลในการช่วยให้บุคคลมี SCA เพื่อให้เกิด TSCD**

ระบบการพยาบาลทั้ง 3 ระบบ

• เป็นกิจกรรมที่พยาบาล
และผู้ป่วยกระทำเพื่อ
ตอบสนองความต้องการ
การดูแลตนเองทั้งหมด

• มีวิธีการกระทำได้ใน
5 วิธีดังนี้

1. การกระทำให้หรือกระทำแทน (Acting for or doing for)
2. การชี้แนะ (Guiding another) เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยสามารถตัดสินใจและเลือกวิธีการกระทำ
3. การสนับสนุน (Supporting) เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยคงไว้ซึ่งความพยายามและป้องกันไม่ให้เกิดความล้มเหลว
4. การสอน (Teaching) เป็นการพัฒนาความรู้และทักษะที่เฉพาะ
5. การสร้างสิ่งแวดล้อม

3 Basic Nursing systems

- ระบบทดแทนทั้งหมด
- ระบบทดแทนบางส่วน
- ระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้

ระบบทดแทนทั้งหมด

ใช้กับผู้ป่วยที่

- ไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรม
- ไม่สามารถเคลื่อนไหว
- ไม่สนใจ/ไม่เอาใจใส่ตนเอง

บทบาทพยาบาล

- ดูแลตามความต้องการทั้งหมดของผู้ป่วย
- จัดเชยภาวะไร้สมรรถภาพ
- ช่วยประคับประคอง และปกป้อง

ระบบทดแทนบางส่วน

บทบาทพยาบาล

- 😊 ปฏิบัติกิจกรรมบางอย่างแทนผู้ป่วย
- 😊 ชดเชยข้อจำกัด และ เพิ่มความสามารถให้ผู้ป่วย
- 😊 ช่วยผู้ป่วยตามที่ผู้ป่วยต้องการ

บทบาทผู้ป่วย

- ✎ ปฏิบัติกิจกรรมการดูแลตนเองบางอย่าง
- ✎ พัฒนาความสามารถ
- ✎ ยอมรับความช่วยเหลือจากพยาบาล

ระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้

บทบาทพยาบาล

 ให้ความรู้และสนับสนุน

 กระตุ้นและให้กำลังใจ

บทบาทผู้รับบริการ

① เรียนรู้ในการตัดสินใจความต้องการ

① ดูแลตนเองทั้งหมด

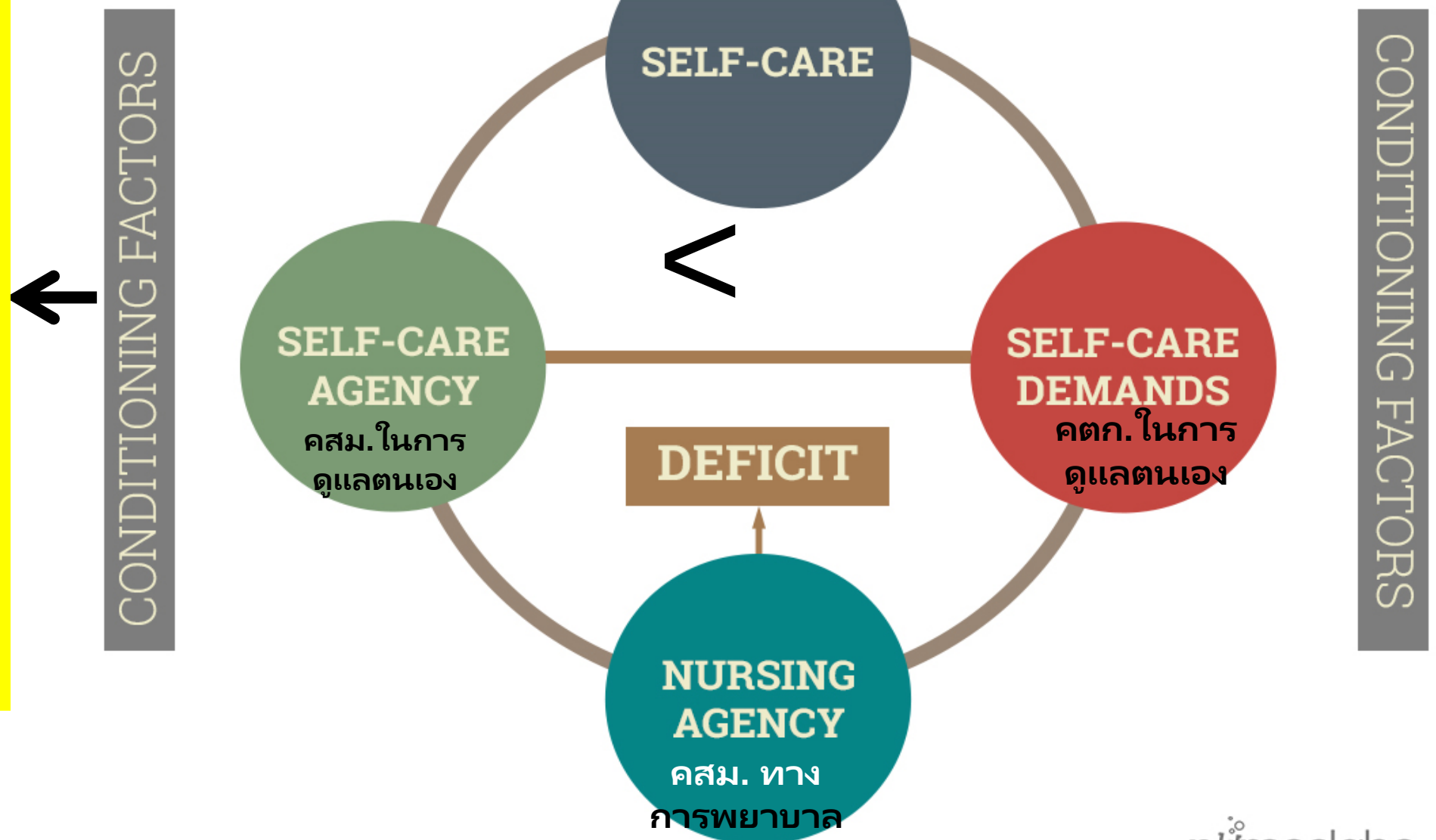
Conceptual framework

Orem's Self-Care Theory Conceptual Framework

11ปัจจัยพื้นฐาน (BCF) ที่มีคสพ. กับ SCD และ SCA

1. age
2. gender
3. Dev. Stage
4. Sociocultural
5. สภาพที่อยู่อาศัย
6. ระบบครอบครัว
7. แบบแผนการดำเนินชีวิต และกิจกรรมที่ทำเป็นประจำ
8. ภาวะสุขภาพ
9. ปัจจัยทางระบบบริการสุขภาพ
10. แหล่งประโยชน์
11. ประสบการณ์ที่สำคัญในชีวิต

การประยุกต์ใช้

การประเมิน

- Make relationship
- Assess for BCF
- Assess for SCA
- Assess for SCRจะสะท้อน SC Demand
- Set for SCR คตก. การดูแลตนเองที่จำเป็นของบุคคลว่าควรมีอะไร
 - USCR?
 - DSCR?
 - HDSCR?
- If agency < demand → deficit →-----→

การวางแผน

- Which nursing system should be provided for? Based on BCF
- Set the problems as the priority and set the action plan

การดูแล

- Follow the action plan

การประเมินผล

- มีผลงานวิจัยมากมาย
- ความรู้
- ความสามารถในการปฏิบัติการดูแลตนเอง

Application

1. ประเมินความสามารถในการดูแลตนเอง SCA

1.1 คสม. และคุณสมบัติขั้นพื้นฐาน

1.2 ปัจจัยพื้นฐาน (BCF)

1.3 พลังความสามารถ 10 ประการ

2. กำหนดความต้องการการดูแลตนเองตามความจำเป็น ทั้ง 3 ด้าน (SCR) → HEALTH OUTCOMES

2.1 USCR

2.2 HDSCR

2.3 DSCR

*จุดนี้จะสะท้อน *SELF-CARE DEMAND*

3. แผนการพยาบาล: นำความต้องการมาประเมิน 3 รูปแบบ

3.1 ความต้องการที่สมดุล (DEMAND IS EQUAL TO ABILITIES: TSCD = SCA)

3.2 ความต้องการ < ความสามารถ (TSCD < SCA)

3.3 ความต้องการ > ความสามารถ (TSCD > SCA)

4. SET NURSING DIAGNOSIS

5. เลือกระบบการพยาบาล

5.1 ระบบทดแทนทั้งหมด

5.2 ระบบทดแทนบางส่วน

5.3 ระบบสนับสนุนและให้ความรู้

6. วางแผน และนำไปปฏิบัติ

7. ประเมินผล

ก่อนการประยุกต์ใช้

- เข้าใจ Theory: concepts in theory

เข้าใจตรงกันนะ

